

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak inzake het beroep van X, hierna te noemen appellante, d.d. 9 maart 2012, tegen het besluit van de examencommissie van de Tilburg Law School (TLS) van 7 februari 2012 (verzonden 8 februari 2012), waarbij haar geen vervangend mondeling tentamen werd toegekend voor de cursus 'Integratievak Staats- en Bestuursrecht'.

In reactie op de uitnodiging van het College van Beroep voor de Examens om na te gaan, of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk zou zijn, heeft de examencommissie, hierna te noemen verweerster, laten weten dat er op 27 maart 2012 een gesprek tussen partijen heeft plaatsgevonden maar dat er geen minnelijke schikking tot stand is gekomen. Verweerster heeft daarom op 3 april 2012 verweer ingediend.

Op 19 april 2012 heeft het college een openbare zitting gehouden ter behandeling van het beroep. Daarbij was appellante aanwezig. Namens verweerster verscheen Y. Tijdens de zitting zijn partijen in de gelegenheid gesteld standpunten nader toe te lichten en vragen van het college te beantwoorden.

Appellante voert aan dat zij op 8 en 16 december 2011 ziek is geweest waardoor zij niet kon deelnemen aan de eerste tentamengelegenheid van twee cursussen, waaronder die van het Integratievak Staats- en Bestuursrecht. Appellante heeft een medische verklaring van haar huisarts overlegd waaruit blijkt dat er op de genoemde data sprake is geweest van bijzondere medische omstandigheden. Appellante heeft ook niet deel kunnen nemen aan de tweede tentamengelegenheid van de cursus Integratievak Staats- en Bestuursrecht omdat zij te laat bij het tentamen verscheen vanwege vertraging van het openbaar vervoer. Wanneer men namelijk niet binnen 30 minuten voor aanvang van het tentamen verschijnt, wordt men niet meer toegelaten. Appellante was 40 minuten na aanvang van het tentamen aanwezig bij de tentamenzaal. Appellante betoogt dat er sprake was van een overmachtsituatie. Zij heeft de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen om op tijd op het tentamen te verschijnen. Zo geeft zij aan ruim van tevoren van huis te zijn vertrokken, waardoor zij ongeveer een uur marge had. Volgens het beleid van verweerster moet appellante minimaal een 4.5 voor een van de twee tentamenkansen hebben behaald om aanspraak te maken op een mondeling tentamen, maar appellante stelt vanwege ziekte en overmacht niet aan deze norm te hebben kunnen voldoen, waardoor naar de mening van appellante het besluit d.d. 7 februari jl. niet in stand kan blijven. Ter zitting geeft appellante aan dat zij een premasterprogramma volgt, waarvoor zij dit collegejaar 42 ECTS moet behalen. Appellante beroept zich ter zitting op de omstandigheid dat studenten die eveneens te laat waren door een surveillant in een andere zaal wel werden toegelaten. Zij hebben elk een resultaat voor het tentamen ontvangen.

Verweerster verwijst naar haar website voor de toelichting op de wijze waarop zij artikel 13a van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie 2011-2012 (hierna te noemen: de Regeling) toepast. De examencommissie kan volgens dit beleid een vervangend tentamen toestaan aan een student die tijdig meldt dat hij door bijzondere omstandigheden, zoals ziekte, niet kan deelnemen aan één tentamengelegenheid. Tilburg Law School biedt elk jaar twee gelegenheden om een cursus af te ronden. De student moet daarom aan de andere tentamengelegenheid hebben deelgenomen en daarvoor minimaal een 4.5 hebben behaald. De gedachte achter deze ondergrens is dat studenten in ieder geval één serieuze poging moeten hebben ondernomen een tentamen op reguliere wijze te behalen, alvorens zij in aanmerking komen voor een bijzondere regeling.

Ter zitting heeft de gemachtigde van verweerster desgevraagd uitgelegd dat het ook mogelijk is dat de student bij beide gelegenheden melding doet van persoonlijke omstandigheden.

Wanneer er tweemaal sprake is van overmacht, kent verweerster ook een extra tentamengelegenheid toe. Indien er sprake is van ziekte bij de eerste gelegenheid en dit is niet tijdig gemeld, er bij de tweede gelegenheid weer sprake is van ziekte en het wordt wel gemeld, ziet verweerster het feit dat de eerste keer niet is gemeld veelal door de vingers, als er achteraf bewijs van de ziekte bij de eerste gelegenheid wordt overlegd.

Verweerster geeft aan dat appellante stelt dat zij door ziekte niet kon deelnemen, maar dat zij zich niet voor aanvang van het tentamen heeft afgemeld. Pas later heeft zij een op 13 februari 2012 gedateerde doktersverklaring overlegd. Nu appellante zich niet vooraf heeft gemeld, kan zij zich niet alsnog op deze omstandigheid beroepen. De regel van melding voorafgaand aan het tentamen is ingevoerd zodat studenten niet achteraf kunnen zeggen dat er sprake was van ziekte. Verweerster erkent echter wel dat appellante met de doktersverklaring voldoende heeft aangetoond dat zij daadwerkelijk ziek was. Feitelijk is de niet-tijdige melding haar ook niet tegengeworpen. Appellante heeft aangevoerd dat zij niet op tijd bij het hertentamen aanwezig kon zijn vanwege vertraging van het openbaar vervoer. Verweerster betwist niet dat het openbaar vervoer vertraagd was, maar is van mening dat studenten er zelf verantwoordelijk voor zijn dat zij tijdig bij tentamens aanwezig zijn. Dat appellante er voor kiest om aan Tilburg University te komen studeren terwijl zij niet in Tilburg woont en daardoor niet op tijd bij een tentamen aanwezig is, is een risico dat voor haar rekening komt, aldus verweerster. Verweerster verwijst naar eerdere uitspraken van het college. In artikel 7 van de Regeling is een marge ingebouwd van een half uur. Studenten zijn er zelf verantwoordelijk voor dat zij op tijd van huis vertrekken. Alleen in zeer extreme situaties, zoals een afgekondigd weeralarm, kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. Nu studente de kans accepteert dat zij door een vertraging van het openbaar vervoer te laat komt voor een tentamen heeft zij het tentamen gemist door eigen toedoen en kan er geen sprake zijn van een bijzondere omstandigheid, aldus verweerster.

Op het argument van appellante dat andere studenten die te laat waren wel werden toegelaten en ook een cijfer hebben ontvangen, antwoordt verweerster dat de tentamens van deze studenten inderdaad ter beoordeling naar de docent zijn gestuurd. Verweerster zag op Blackboard – waar voorlopige resultaten worden gepubliceerd – dat deze studenten ieder een onvoldoende hadden behaald, en vond het daarom niet nodig deze cijfers ongeldig te verklaren. Dat zou wel zijn gebeurd indien de voorlopige uitslag van deze studenten voldoende zou zijn geweest.

Na kennisneming van de gedingstukken, alsmede gelet op het verhandelde ter zitting, acht het college het beroep ontvankelijk en overweegt als volgt.

Artikel 7.61 lid 2 WHW bepaalt dat het beroep kan worden ingesteld ter zake dat een beslissing in strijd is met het recht. Daaruit vloeit voort dat de toetsing door het college beperkt dient te blijven tot rechtmatigheidscriteria, zoals de vraag of verweerster zorgvuldig heeft gehandeld dan wel de vraag of gezegd zou moeten worden dat verweerster niet in redelijkheid tot de onderhavige beslissing heeft kunnen komen.

Volgens artikel 15 lid 1 van de Onderwijs- en Examenregeling 2011-2012 wordt tot het afleggen van een tentamen in een onderdeel van de opleiding in elk academisch jaar waarin het onderdeel wordt aangeboden, tweemaal de gelegenheid gegeven. Nu appellante vraagt om een derde tentamengelegenheid, buiten de reguliere gelegenheden om, vraagt zij om een uitzondering op de hoofdregel. Dat verweerster een strikt beleid voert met betrekking tot uitzonderingen, vindt het college niet onbegrijpelijk.

Volgens het schriftelijke beleid moet een student voor aanvang van het tentamen melden dat hij of zij door bijzondere omstandigheden niet aan het tentamen kan deelnemen. In geval de omstandigheden zich hebben voorgedaan bij de eerste tentamengelegenheid wordt men in eerste instantie verwezen naar de herkansingsmogelijkheid. Heeft men de cursus dan nog niet gehaald, kan men een vervangend tentamen aanvragen mits men voor de herkansing minimaal een 4.5 heeft behaald. Het college is van mening dat dit beleid op zich niet onredelijk is en bovendien acht het college het op basis van de overgelegde stukken en de door partijen gegeven toelichting voldoende aannemelijk dat appellante dit beleid voor het aanvragen van een extra tentamen had kunnen kennen.

Vervolgens overweegt het college het volgende.

Appellante had conform (de toelichting op) art. 13 van de Regeling tijdig moeten melden dat zij door omstandigheden niet kon deelnemen aan het eerste tentamen. Van de omstandigheden moet tevens bewijs worden overlegd. Dat de gedachte achter deze regeling is dat misbruik dient te worden voorkomen, vindt het college begrijpelijk en het college acht deze regeling in essentie dan ook niet onredelijk. Vast staat, dat appellante het bestaan van enige omstandigheid niet tijdig heeft gemeld. Het is het college echter duidelijk geworden dat appellante achteraf door middel van bewijsstukken heeft aangetoond dat er daadwerkelijk sprake was van bijzondere omstandigheden ten tijde van de eerste tentamengelegenheid. Verweester heeft aangegeven ziekte, waarvan bewijs kan worden overlegd, in het algemeen aan te merken als een bijzondere omstandigheid.

Het college overweegt voorts dat beleid waarbij vervoersproblemen in beginsel voor rekening van de student blijven, niet onredelijk is.

Appellante heeft echter naar het oordeel van het college aannemelijk gemaakt dat er in dezen sprake was van een situatie van absolute overmacht, waardoor zij niet in staat was tijdig bij het tentamen te verschijnen. Het is gebleken dat een groot aantal studenten door een seinstoring op een omvattend treintraject niet tijdig aanwezig kon zijn bij het tentamen dat vanaf 8.30 uur plaatsvond. Dat deze storing een groot aantal studenten heeft geraakt, maakt dat dit een objectief controleerbare omstandigheid is, aldus het college. Het betrof een seinstoring die al zeer vroeg op de dag plaatsvond en die bovendien uren duurde. Dit maakt dat Tilburg University voor deze groep studenten niet tijdig bereikbaar was. Studenten hebben een lange omreis moeten maken. Gezien het vroege tijdstip van het tentamen en de onvoorzienbaarheid en de omvang van de storing, is niet gebleken dat het voor appellante mogelijk was om tijdig voor alternatief vervoer of een alternatieve route te zorgen. In geval van – bijvoorbeeld – een vooraf afgekondigd weeralarm zouden vervoersproblemen nog voorzienbaar zijn, en zou van een student verwacht kunnen worden dat hij voor een alternatief zorgt. De reis die appellante moest maken was van een normale afstand en appellante heeft daarnaast aangevoerd dat zij ruim op tijd van huis was vertrokken. Kortom, de situatie waar appellante in verkeerd is niet vergelijkbaar met de omstandigheden die speelden in de eerdere uitspraken van het college waar verweester naar verwees en het college is op grond van bovenstaande overwegingen van oordeel dat vervoersproblemen onder de hier genoemde omstandigheden een geslaagd beroep op overmacht kunnen opleveren.

Daar komt nog bij dat in redelijkheid van verweester verwacht mocht worden dat verweester de afweging had gemaakt of de omstandigheden van appellante ten tijde van de eerste tentamengelegenheid als bijzondere omstandigheid zouden moeten worden aangemerkt – los van de vraag of er sprake was van een tijdige melding. De combinatie van de objectief aangetoonde vervoersproblemen bij het hertentamen en de, - gezien de door verweester tijdens de zitting nog gemelde uitzonderingen op het beleid -, bijzondere omstandigheid ten tijde van de eerste

tentamen gelegenheid is door verweerster niet zorgvuldig overwogen, althans niet als zodanig gemotiveerd in het in geding zijnde besluit.

Op grond van voorgaande overwegingen acht het college het beroep gegrond en draagt verweerster op om met in achtneming van deze uitspraak binnen veertien dagen een nieuw besluit te nemen.

Aldus besloten op 19 april 2012 door het College van Beroep voor de Examens.